

بررسی موارد خود حذفی محرمانه اهداکنندگان در پایگاه منطقه‌ای انتقال خون استان قم

احمد مردانی^۱، صغری حسینی^۲، نفیسه خیرخواهی^۲

چکیده

سابقه و هدف

افزایش روز افزون موارد بروز و شیوع آلودگی به عوامل عفونی منتقله از طریق خون به ویژه ویروس‌های HIV، HCV و HBV و طولانی بودن دوره پنجره (window period) آن‌ها، از مهم‌ترین دلایل طراحی سیستم خود حذفی محرمانه اهداکنندگان می‌باشد. این مطالعه به منظور بررسی کارایی سیستم خود حذفی محرمانه اهداکنندگان در بهبود و ارتقای ایمنی خون‌های اهدایی در پایگاه انتقال خون استان قم انجام شده است.

مواد و روش‌ها

مطالعه انجام شده به صورت مقطعی (Cross-sectional) بود. اطلاعات مربوط به ۱۲۹۳۵ نفر اهداکننده خون در مدت اجرای سیستم خود حذفی محرمانه از تاریخ ۸۲/۹/۱ لغایت ۸۳/۳/۳۱، از سیستم جامع انتقال خون جمع‌آوری شد. داده‌ها با استفاده از آزمون کای دو (Chi-square) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

از مجموع ۱۲۹۳۵ نفر اهداکننده خون، ۲۰۴ نفر (۱/۵۷٪) خون خود را حذف کرده بودند که از این تعداد ۲۲ نفر (۱۰/۷۸٪) الیزا مثبت و ۱۸۲ نفر (۸۹/۲۲٪) الیزا منفی بودند. از ۲۲ نفری که آزمایش الیزا آن‌ها مثبت شده بود، ۱۱ نفر (۵۰٪) HBsAg مثبت و ۱۱ نفر (۵۰٪) HCV-Abs مثبت بودند و آزمایش HIV-Ab در هیچ‌کدام از افراد مذکور (۲۲ نفر)، مثبت نشد. نمونه‌های مثبت با آزمون‌های تاییدی آزمایش شدند که همه نمونه‌های HBsAg مثبت و ۷ نمونه از HCV-Abs مثبت‌ها، آزمون تاییدی مثبت نشان دادند. ارتباط معنی‌دار آماری بین نتایج آزمایش الیزا با وضعیت تأهل، سن و جنس اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند و اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند، وجود نداشت.

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج حاصله از اجرای سیستم خود حذفی محرمانه در پایگاه قم و برخی پایگاه‌های انتقال خون کشور و افزایش موارد بروز و شیوع آلودگی به ویروس HIV و سایر عوامل بیماری‌زای عفونی منتقله از طریق خون از جمله ویروس‌های HCV و HBV در سراسر دنیا به ویژه در کشورهای جهان سوم، اجرای این طرح می‌تواند سبب افزایش و بهبود ایمنی خون‌های اهدایی گردد.

کلمات کلیدی: اهداکنندگان خون، HCV، HBV، HIV، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۸۴/۱/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۴/۹/۲

۱- مؤلف مسئول: کارشناس ارشد انگل شناسی پزشکی - مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران و پایگاه انتقال خون قم - صندوق پستی ۳۴۹۶

۲- کاردان آزمایشگاه - مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران و پایگاه انتقال خون قم

مقدمه

از آنجایی که این احتمال وجود دارد که برخی از اهداکنندگان در زمانی که پزشک مستقیماً از آنان در مورد رفتارهای مخاطره‌آمیز سؤال می‌کند، تمایل به جواب دادن نداشته باشند و یا ممکن است یک اهداکننده به وسیله افراد خانواده، دوست و یا شرایط خاصی تحت فشار قرار گیرد تا برای فردی خون اهدا نماید و نتواند صادقانه دلیل عدم تمایل خود را توضیح دهد، سیستم خود حذفی محرمانه اهداکنندگان طراحی گردید تا این گونه افراد بتوانند مراحل اهدای خون را طی نمایند و این فرصت را نیز داشته باشند تا با اطلاع دادن به مراکز انتقال خون با استفاده از فرم‌های مخصوص سیستم خود حذفی محرمانه، از تزریق خون خود به فرد دیگری جلوگیری به عمل آورند.

سیستم خود حذفی محرمانه اهداکنندگان (Confidential Donors Self-Deferral System) برای اولین بار در اوایل دهه هشتاد قرن بیستم میلادی (۱۹۸۴) توسط پندیک و همکارانش در آمریکا ارایه گردید و هم‌اکنون در سراسر آمریکا و دیگر کشورهای پیشرفته دنیا با اشکال مختلف به صورت استفاده از برجسب بارکددار آری یا نه، فرم گزینه آری یا نه و یا با تماس تلفنی و ارایه شماره واحد خون اهدایی و درخواست حذف واحد خون پس از ترک محل خونگیری انجام می‌گیرد (۱).

در حال حاضر، این سیستم توسط سازمان انتقال خون ایران و با همکاری سازمان جهانی بهداشت در مراکز پایگاه‌های انتقال خون کشور در حال اجراست.

برقراری سیستم خود حذفی محرمانه به عنوان یک روش غربالگری اضافی برای عوامل بیماری‌زایی که در مرحله پنجره یعنی درست قبل از آن که آنتی‌بادی تولیدشده در خون قابل اندازه‌گیری باشد و یا در مواقعی که احتمالاً نتایج منفی کاذب وجود دارد، می‌تواند مفید واقع شود. این سیستم می‌تواند ایمنی خون را بهبود بخشد به شرطی که اهداکنندگانی که در مرحله پنجره هستند و با دیگر روش‌های غربالگری از گردونه اهدای خون حذف نگشته‌اند را شناسایی و حذف نماید (۳-۱).

مواد و روش‌ها

مطالعه انجام شده از نوع مقطعی بود. در ساختمان

مرکزی پایگاه منطقه‌ای انتقال خون استان قم ثبت نام اهداکنندگان به صورت مکانیزه انجام می‌گیرد، در حالی که در پایگاه روح‌اله و کانتینر به دلایل مشکلات اجرایی در راه‌اندازی سیستم مکانیزه، ثبت نام به صورت معمول انجام می‌شود. با این وجود، مشخصات فردی این اهداکنندگان نیز پس از ارسال فرم‌های ثبت نام به ساختمان مرکزی وارد سیستم کامپیوتری می‌گردد.

برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ۱۲۹۳۵ نفر اهداکننده خون در مدت زمان اجرای سیستم خود حذفی محرمانه از تاریخ ۱۳۸۲/۹/۱ لغایت ۱۳۸۳/۳/۳۱، از سیستم جامع انتقال خون (نرم افزار اختصاصی) استفاده شد. نمونه‌ها ابتدا به روش الیزا از نظر HCV-Ab، HBsAg و HIV-Ab مورد بررسی و سپس نتایج مثبت با روش‌های تاییدی (western blot) مورد آزمایش قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و مشخص کردن وجود یا عدم وجود ارتباط معنی‌دار آماری از نظر وضعیت تأهل، سن و جنس بین اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند و آن‌هایی که خون خود را حذف نکرده بودند، از آزمون آماری کای‌دو استفاده شد.

یافته‌ها

در طول ۷ ماه از مجموع ۱۲۹۳۵ نفر اهداکننده خون، ۲۰۴ نفر (۱/۵۷٪) خون خود را حذف کرده بودند. از این تعداد، ۲۲ نفر (۱۰/۸۷٪) الیزا مثبت و ۱۸۲ نفر (۸۹/۲۲٪) الیزا منفی بودند.

از مجموع ۲۲ نفری که آزمایش‌های غربالگری آن‌ها مثبت شده بود، ۱۱ نفر (۵۰٪) HBsAg مثبت و ۱۱ نفر (۵۰٪) HCV-Ab مثبت بودند و آزمایش HIV-Ab در هیچ‌کدام از افراد مذکور مثبت نبود. از ۱۱ نفری که آزمایش HBsAg آن‌ها مثبت شده بود، ۱۱ نفر (۱۰۰٪) و از ۱۱ نفری که آزمایش HCV-Ab آن‌ها مثبت شده بود، ۷ نفر (۶۳/۶۳٪) دارای آزمایش تاییدی (به ترتیب HBs Ag و confirm HCV-blot) مثبت بودند.

طی بررسی‌های انجام گرفته روی نتایج آزمایش‌های الیزا و تاییدی اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (۱۲۷۳۱ نفر)، ۳۹۱ نفر (۳/۰۷٪) الیزا مثبت و

۱۲۳۴۰ نفر الیزا منفی (۹۶/۹۳٪) بودند.

از مجموع ۳۹۱ نفری که آزمایش الیزای آن‌ها مثبت شده بود، ۱۱۷ نفر (۲۹/۹۲٪) HBs Ag مثبت، ۲۶۴ نفر (۶۷/۵۱٪) HCV-Ab مثبت و ۱۰ نفر (۲/۵۵٪) HIV-Ab مثبت بودند. از ۱۱۷ نفری که آزمایش HBs-Ag آن‌ها مثبت شده بود، ۱۱۳ نفر (۹۶/۵۸٪) و از ۲۶۴ نفری که آزمایش HCV-Ab آن‌ها مثبت شده بود، ۷۹ نفر (۲۹/۹۲٪) دارای آزمایش تاییدی مثبت بودند. آزمایش وسترن بلات هیچ کدام از ۱۰ نفری که آزمایش HIV-Ab آن‌ها مثبت شده بود، مثبت نبود.

در این مطالعه تمامی اهداکنندگان خون (۱۲۹۳۵ نفر) طی ۷ ماه اجرای سیستم خود حذفی محرمانه از نظر وضعیت تأهل، سن و جنس مورد بررسی قرار گرفتند که نتایج حاصل از آن در جداول ۱، ۲ و ۳ مشخص شده است. با استفاده از آزمون کای دو و تجزیه و تحلیل داده‌ها مشخص شد که هیچ ارتباط معنی‌دار آماری بین نتایج آزمایش الیزا با وضعیت تأهل، سن و جنس اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند و اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند، وجود ندارد.

جدول ۱: توزیع فراوانی نتایج آزمایش الیزای اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده و کرده بودند بر حسب وضعیت تأهل در پایگاه قم

نتیجه آزمایش وضعیت تأهل	موارد الیزا مثبت						موارد الیزا منفی						جمع
	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند (درصد)	اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند (درصد)	جمع
متاهل	۳۴۷ (۳/۰۸)	۲۰ (۱۲/۰۴)	۱۰۹۰۱ (۹۶/۹۲)	۱۴۶ (۸۷/۹۶)	۱۱۲۴۸ (۱۰۰)	۱۶۶ (۱۰۰)							
مجرد	۴۴ (۲/۹۶)	۲ (۵/۲۶)	۱۴۳۹ (۹۷/۰۴)	۳۶ (۹۴/۷۴)	۱۴۸۳ (۱۰۰)	۳۸ (۱۰۰)							
جمع	۳۹۱ (۳/۰۷)	۲۲ (۱۰/۷۸)	۱۲۳۴۰ (۹۶/۹۳)	۱۸۲ (۸۹/۲۲)	۱۲۷۳۱ (۱۰۰)	۲۰۴ (۱۰۰)							

جدول ۲: توزیع فراوانی نتایج آزمایش الیزای اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده و کرده بودند بر حسب گروه سنی در پایگاه قم

نتیجه آزمایش گروه سنی (سال)	موارد الیزا مثبت						موارد الیزا منفی		جمع
	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	
۲۰-۲۵	۱۰۱ (۳/۰۴)	۶ (۹/۲۳)	۳۲۱۳ (۹۶/۹۶)	۵۹ (۹۰/۷۷)	۳۳۱۴ (۱۰۰)	۶۵ (۱۰۰)			
۲۶-۳۰	۶۵ (۲/۸۱)	۱ (۳/۴۴)	۲۲۴۶ (۹۷/۱۹)	۲۸ (۹۶/۵۶)	۲۳۱۱ (۱۰۰)	۲۹ (۱۰۰)			
۳۱-۳۵	۶۱ (۲/۷۵)	۲ (۷/۴۰)	۲۱۵۴ (۹۷/۲۵)	۲۵ (۶۰/۹۲)	۲۲۱۵ (۱۰۰)	۲۷ (۱۰۰)			
۳۶-۴۰	۵۳ (۳/۰۴)	۲ (۸/۳۳)	۱۶۸۵ (۹۶/۹۶)	۲۲ (۹۱/۶۷)	۱۷۳۸ (۱۰۰)	۲۴ (۱۰۰)			
۴۱-۴۵	۵۲ (۳/۶۸)	۵ (۲۰/۸۳)	۱۳۵۸ (۹۶/۲)	۱۹ (۷۹/۱۷)	۱۴۱۰ (۱۰۰)	۲۴ (۱۰۰)			
۴۶-۵۰	۳۱ (۳/۳۵)	۲ (۱۶/۶۶)	۸۹۲ (۹۶/۶۵)	۱۰ (۵۳/۳۴)	۹۳۲ (۱۰۰)	۱۲ (۱۰۰)			
۵۱-۵۵	۲۱ (۳/۹۵)	۲ (۱۵/۳۸)	۵۱۰ (۹۶/۰۵)	۱۱ (۸۴/۶۲)	۵۳۱ (۱۰۰)	۱۳ (۱۰۰)			
۵۶-۶۰	۷ (۳/۳۸)	۲ (۲۸/۵۷)	۲۰۰ (۹۶/۶۲)	۵ (۷۱/۴۳)	۲۰۷ (۱۰۰)	۷ (۱۰۰)			
۶۱-۶۵	-	-	۸۲ (۱۰۰)	۳ (۱۰۰)	۸۲ (۱۰۰)	۳ (۱۰۰)			
جمع	۳۹۱ (۳/۰۷)	۲۲ (۱۰/۷۸)	۱۲۳۴۰ (۹۶/۹۳)	۱۸۲ (۸۹/۲۲)	۱۲۷۳۱ (۱۰۰)	۲۰۴ (۱۰۰)			

جدول ۳: توزیع فراوانی نتایج آزمایش الیزای اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده و کرده بودند بر حسب جنس در پایگاه قم

نتیجه آزمایش جنس	موارد الیزا مثبت						موارد الیزا منفی		جمع
	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف نکرده بودند تعداد (درصد)	اهدانندگان که خون خود را حذف کرده بودند تعداد (درصد)	
مذکر	۳۳۸ (۲/۹۶)	۲۲ (۱۳/۶۶)	۱۱۰۷۰ (۹۷/۰۴)	۱۶۹ (۸۶/۳۴)	۱۱۴۸۰ (۱۰۰)	۱۹۱ (۱۰۰)			
مؤنث	۵۳ (۴)	-	۱۲۷۰ (۹۶)	۱۳ (۱۰۰)	۱۳۲۳ (۱۰۰)	۱۳ (۱۰۰)			
جمع	۳۹۱ (۳/۰۷)	۲۲ (۱۰/۷۸)	۱۲۳۴۰ (۹۶/۹۳)	۱۸۲ (۸۹/۲۲)	۱۲۷۳۱ (۱۰۰)	۲۰۴ (۱۰۰)			

بحث

برای اجرای موفق هر فرآیندی، آموزش و اطلاع رسانی درباره محتوا، برنامه‌ها و اهداف آن فرآیند از بنیادی‌ترین عوامل مؤثر بر اجرای آن محسوب می‌شود (۳).

با توجه به نتایج حاصل از بررسی‌های انجام گرفته در این پایگاه که نشان می‌دهد در طی ۷ ماه اجرای سیستم خود حذفی محرمانه، از مجموع ۲۰۴ اهداکننده‌ای که خون خود را حذف کرده‌اند، ۱۰/۷۸ درصد (۲۲ نفر) از نظر آزمایش الیزا مثبت بودند، در حالی که از مجموع ۱۲۷۳۱ اهداکننده خون در همین مدت زمانی که خون خود را حذف نکرده‌اند، ۳/۰۷ درصد (۳۹۱ نفر) از نظر آزمایش الیزا مثبت بودند، می‌توان نتیجه گرفت که اجرای سیستم خود حذفی محرمانه در جهت افزایش و بهبود ایمنی خون، مؤثر بوده است.

استفاده از سیستم خود حذفی محرمانه اهداکنندگان در بانک خون‌های صلیب سرخ آمریکا، سالیانه سبب عدم خونگیری به میزان ۰/۲ تا ۱/۳ درصد از موارد فاز پنجره می‌شود و اهدای خون به همراه استفاده از سیستم خود حذفی در مقایسه با عدم استفاده از آن دارای میزان بالاتری از شاخص‌های عفونی HIV، HCV، HBV و سیفلیس بوده است (۴).

پنبدیک و همکاران در سال ۱۹۸۵ در مطالعه‌ای که انجام داده‌اند به این نتیجه رسیدند که تفاوت‌های فاحشی در فراوانی نتایج مثبت آزمایشگاهی بین اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند و اهداکنندگان عادی وجود دارد (۱).

نتایج مطالعه پترسن و همکاران نشان داد احتمالاً اهداکنندگانی که از سیستم خود حذفی استفاده می‌کنند ۲۱ برابر بیشتر از سایر اهداکنندگان حامل Anti-HIV می‌باشند (۵).

در مطالعه‌ای که توسط پاستوچا و همکاران انجام گرفت، از مجموع ۱۹۱۰۸ اهداکننده خون، ۲۳۷ نفر خون خود را حذف کرده بودند که از این تعداد ۷۰ درصد (۱۳۳۷۶ نفر) مذکر، ۳۰ درصد (۵۷۳۲ نفر) مؤنث و از نظر سن ۵۳ درصد (۱۰۱۲۷ نفر) آن‌ها بین ۲۱ تا ۳۰ سال بودند (۶).

بررسی کترنر و همکاران در سال‌های ۱۹۸۹-۱۹۸۸ نشان داد از مجموع ۱۹۱۰ اهداکننده‌ای که خون خود را حذف کرده بودند در مقایسه با گروه کنترل (۱۸۵۶ اهداکننده خون)، شیوع هپاتیت B به طور معنی‌داری بیشتر است و از طرفی اهداکنندگان بار اول مذکر که خون خود را حذف کرده بودند دو برابر بیشتر از اهداکنندگان گروه کنترل می‌باشند (۷).

چیوسلیپ و همکاران در سال ۱۹۹۱ در مطالعه‌ای که بر روی ۴۲۸۶ واحد خون اهدایی انجام دادند، مشخص کردند از ۲۰۲ واحد خونی که برای تزریق مناسب نبودند، ۰/۴۹ درصد (یک واحد) HIV-Ag مثبت، ۳/۴۶ درصد (۷ واحد) Anti-HIV مثبت، ۲/۴۸ درصد (۵ واحد) Anti-HCV مثبت، ۴/۹۵ درصد (۱۰ واحد) HBsAg مثبت و ۲/۹۷ درصد (۶ واحد) VDRL مثبت بودند. در حالی که از مجموع ۴۰۸۴ واحد خونی که برای تزریق مناسب بودند، ۰/۴۶ درصد (۱۹ واحد) Anti-HIV مثبت، ۱/۵۹ درصد (۶۵ واحد) Anti-HCV مثبت، ۵/۳۶ درصد (۲۱۹ واحد) HBsAg مثبت، ۱/۳۷ درصد (۵۶ واحد) VDRL مثبت بودند و آزمایش HIV-Ag هیچ واحد خونی مثبت نبود (۸). در این مطالعه تمامی اهداکنندگان (۱۲۹۳۵ نفر) طی ۷ ماه اجرای سیستم خود حذفی محرمانه از نظر وضعیت تأهل، سن و جنس مورد بررسی قرار گرفتند که نتایج حاصله نشان دهنده عدم ارتباط معنی‌دار آماری بین اهداکنندگانی که خون خود را حذف نکرده بودند با اهداکنندگانی که خون خود را حذف کرده بودند، بود. با توجه به این که گزارش‌ها و آمارهای مربوط به وضعیت تأهل، جنسیت و گروه‌های سنی اهداکنندگان در طی سال‌های گذشته نشان می‌دهد که تا ۹۰ درصد جمعیت اهداکنندگان استان قم متأهل و مذکر بوده و ۷۵ تا ۸۵ درصد آن‌ها در گروه سنی ۲۰ تا ۴۵ سال قرار دارند، بنابراین نتایج حاصل در ارتباط با پارامترهای مذکور در این مطالعه قابل توجیه است (۹).

نتیجه‌گیری

با توجه به افزایش موارد بروز و شیوع آلودگی به عوامل بیماری‌زای عفونی منتقله از طریق خون از جمله

صورت محرمانه بر روی فرم ویژه، یکی از گزینه‌های مورد نظر را انتخاب نماید و به این شکل با اعلام قبلی از استفاده خون اهدایی خود جلوگیری به عمل آورد (۲، ۱).

تشکر و قدردانی

از مساعدت و همکاری مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران و آقای مصطفی مقدم و خانم‌ها مدرس، فیروزی و اسلامی تشکر و قدردانی می‌گردد.

ویروس‌های HIV، HCV و HBV در سراسر دنیا، به ویژه در کشورهای جهان سوم و نتایج حاصل از اجرای سیستم خود حذفی محرمانه در پایگاه‌های انتقال خون کشور، اجرای این طرح با برگزاری کارگاه‌های آموزشی - توجیهی برای کارکنان مرتبط با طرح و آموزش همگانی می‌تواند سبب افزایش ایمنی خون‌های اهدایی گردد (۱۰).

برقراری این سیستم این امکان را برای اهداکننده فراهم می‌سازد تا در مکانی خصوصی و از قبل تعیین شده به

References :

- 1- Pindyck J, Waldman A, Zang E, Oleszko W, Lowy M, Bianco C. Measures to decrease the risk of acquired immunodeficiency syndrome transmission by blood transfusion: evidence of volunteer blood donor cooperation. *Transfusion* 1985; 25: 3-9.
- ۲- آشنایی با سیستم خود - حذفی محرمانه اهداکنندگان، معاونت فنی و کنترل کیفی سازمان انتقال خون ایران، اجلاس سراسری مدیران پایگاه‌های انتقال خون، اردیبهشت ۱۳۸۲ - محمودآباد.
- ۳- راهنمای آموزشی " اهدای خون سالم " دفتر جذب، آموزش و حفظ اهداکنندگان ستاد مرکزی سازمان انتقال خون ایران، بهار ۱۳۸۳.
- 4- Zou S, EP. Notari IV, Musavi F, Dodd R.Y. Current impact of the confidential unit exclusion option. *Transfusion* 2004; 44: 561-657.
- 5- Petersen LR, Lackritz E, Lewis WF, Smith DS, Herrera G, Raimondi V. The effectiveness of the confidential unit exclusion option. *Transfusion* 1994; 34:864-9.
- 6- Pastucha L, Andres J, Stangel W. Analysis of donor self exclusion in repeat blood donors. *Beitr Infusionsthev* 1990; 26: 5-8.
- 7- Koerner K, Peichl-Hoffmann G, Kubanek B. Confidential donor self-exclusion for raising the safely of blood preparations. *Dtsch Med wochenschr* 1990 5; 115 (1): 8-11.
- 8- Chiewsilp P, Kithornpan S, Stabunswadigan S, Iamslip W, Suebsaeng C. Evaluation of donor self exclusion program. *Southeast Asian J Trop Med public Health* 1993; 24 (Suppl 1): 130-2.
- ۹- آمار خونگیری و تولید فرآورده‌های سال ۸۱ و ۱۳۸۰، سازمان انتقال خون ایران.
- ۱۰- طباطبایی. م، حیدرزاده. م. ۱۳۸۳. گزارشی از سیستم خود حذفی- محرمانه در پایگاه کرمان.

Study of confidential self-exclusion cases in Qom Regional Blood Transfusion Center

Mardani A.^{1,2}(MS), Hosseini S.^{1,2}(A.A.), Kheirkhahi N.^{1,2}(A.A.)

¹Iranian Blood Transfusion Organization-Research Center

²Qom Regional Blood Transfusion Center

Abstract

Background and Objectives

Increasing rate of infection through blood-transmitted agents, especially viruses such as HIV, HCV and HBV and long duration of their window period were the most important reasons for implementing the confidential self-exclusion system. This system is used to help blood donors exposed to contamination be able to exclude their blood units confidentially by informing blood centers. This research was conducted in Qom Blood Center in order to study the efficiency of the confidential self-exclusion system to improve blood safety.

Materials and Methods

The comprehensive data bank of Iranian Blood Transfusion Organization was used to collect information about 12935 blood donors during the period the confidential self-exclusion system applied from 01.09.82 to 31.03.83 (according to Iranian calendar) in this cross-sectional study. Data were analyzed by applying SPSS software and Chi-square statistical test.

Results

Out of 12935 donors, 204 (1.57%) had embarked on excluding their blood. Out of this number, 22 (10.78%) were ELISA positive and 182 (89.22%) ELISA negative. Out of 22 blood donors whose screening test results were positive, 11(50%) were HBs-Ag positive and the other 11 (50%) HCV-Ab positive; none of them (22 blood donors) was positive in HIV-Ab and RPR test. Using Chi-square tests to analyze data, it came out to be evident that there was no significant statistical correlation considering marriage status, age and sex between the results of screening tests (ELISA) for blood donors who had excluded their blood donations and those who had not ($p>0.05$).

Conclusions

Given the results of carrying out confidential self-deferral system in Qom and some other blood transfusion centers across the country and increasing rate of infection around the world especially the third world countries, implementation of this plan in order to improve blood safety is imperative. Holding relevant educational workshops to raise public awareness and personal knowledge would further increase blood safety.

Key words: Blood donors, HCV, HBV, HIV, Iran

SJIBTO 2006; 3(2): 183-189

Received: 19 Apr 2005

Accepted: 23 Nov 2005

Correspondence: Mardani A., MS of Parasitology, IBTO-Research Center
P.O.Box: 3496, Qom, Iran. Tel: (098251) 7729351-3; Fax : (098251) 7761177
E-mail: Ahmadmardani@yahoo.com